

အပိကပိကါ။

AWIG – AWIG

ကုသကအေကဟါ ဝီကီကွပကံ။

DESA ADAT MENGENUANYAR

ကုသကပီကီကကုကပကါ။

DESA PENGERAGOAN

ခါးမယဟါကါ ပီကွဟဟါကါ။

KECAMATAN PEKUTATAN

ကေကုပကဟါကါ ဝီယူကါ။

KABUPATEN JEMBRANA

ဟဟဟါ ၂၀၂၅။

TAHUN 2025

ឯកសារ
DAFTAR ISI

ឯកសារ	i
Daftar Isi	i
ឯកសារ	v
Murda Citta	v
ឯកសារ ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៧
SARGA I ARAN MIWAH WEWIDANGAN	1
ឯកសារ ១៧៧ បដិភាគីបទបដិភាគី	៧
SARGA II PAMIKUKUH MIWAH PATITIS	2
ឯកសារ ១៧៧ បដិភាគីបទបដិភាគី	៧
SARGA III AWIG AWIG, PARAREM MIWAH PERATURAN LAIN DESA ADAT	3
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៧
Palet 1 Indik Awig Awig Desa Adat	3
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	3
Palet 2 Indik Pararem Desa Adat	4
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៩
Palet 3 Indik Peraturan Lain Desa Adat	5
ឯកសារ ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៤
SARGA IV SUKRETA TATA PARAHYNGAN DESA ADAT	6
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៤
Palet 1 Indik Parahyangan Desa Adat	6
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៤
Palet 2 Indik Kasukretan Tempat Suci	6
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
Palet 3 Indik Ngewangun Tempat Suci	11
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
Palet 4 Indik Yadnya	11
ឯកសារ ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
SARGA V SUKRETA TATA PAWONGAN DESA ADAT	19
បញ្ជី ១៧៧ ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
Palet 1 Indik Pawongan Desa Adat	19
ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
Indik 1 Krama	19
ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
Indik 2 Swadarma Miwah Swadikara Krama Desa Adat	20
ហេតុបទបដិភាគី	៧៧
Indik 3 Indik Panyangran Kelayu Sekaran	23

បញ្ជី ១៧ ១ ព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ	១៧៧
Palet 2 Tata Pemerintahan Desa Adat	23
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១ ព្រះបរមរាជវាំង	១៧៧
Indik 1 Prajuru Desa Adat	23
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ២ សង្កាត់	១៧៨
Indik 2 Sabha Desa	27
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ៣ ភូមិ	១៧៩
Indik 3 Kerta Desa	28
បញ្ជី ១៧ ៤ ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រតិបត្តិការ	១៧៩
Palet 3 Indik Pengambil Keputusan	30
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ៥ ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល	១៧៩
Indik 1 Paruman Desa Adat lan Pasangkepan Desa Adat Manut Paraem	30
បញ្ជី ១៧ ៦ ហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋបាល	១៧៩
Palet 4 Indik Lembaga Adat	30
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ៧ ប្រតិបត្តិការ	១៧៩
Indik 1 Paiketan Pemangku	30
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ៨ ប្រតិបត្តិការ	១៧៩
Indik 2 Paiketan Serati	34
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ៩ ប្រតិបត្តិការ	១៧៨
Indik 3 Paiketan Wredha	36
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១០ ប្រតិបត្តិការ	១៧៨
Indik 4 Pecalang	36
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១១ យុវជន	១៧៧
Indik 5 Yowana Desa Adat	37
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១២ ប្រតិបត្តិការ	១៧៧
Indik 6 Paiketan Krama Istri Desa Adat	38
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១៣ ប្រតិបត្តិការ	១៧៩
Indik 7 Pasraman	39
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១៤ ហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋបាល	១៧៨
Indik 8 Indik Sekaa Miwah Lembaga Adat Tiyosan	39
បញ្ជី ១៧ ១៥ ហិរញ្ញវត្ថុ គ្រួសារ	១៧៨
Palet 5 Indik Kulawarga	40
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១៦ ប្រតិបត្តិការ	៣៩
Indik 1 Pawiwahan	40
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១៧ ហិរញ្ញវត្ថុ គ្រួសារ	៣៧
Indik 2 Indik Nyapihan	43
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១៨ ហិរញ្ញវត្ថុ	៣៨
Indik 3 Sentana	46
ហិរញ្ញវត្ថុ ១៧ ១៩ ប្រតិបត្តិការ	៣៨
Indik 4 Pewarisan	49

ឆ្នាំ ២០១៤ ១១ សូត្រ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
SARGA VI SUKRETA TATA PALEMAHAN DESA ADAT	53
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 1 Tanah Miwah Lingkungan Desa Adat	53
ហិរញ្ញវត្ថុ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Indik 1 Tanah Desa Adat	53
ហិរញ្ញវត្ថុ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Indik 2 Wewidangan Desa Adat	53
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 2 Karang Miwah Tegal	54
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 3 Wewangunan, Wewalungan Miwah Pepayonan	55
ហិរញ្ញវត្ថុ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Indik 1 Wewangunan	55
ហិរញ្ញវត្ថុ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Indik 2 Wewalungan	56
ហិរញ្ញវត្ថុ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Indik 3 Pepayonan	57
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 4 Kawasan Pedesaan Desa Adat	58
ហិរញ្ញវត្ថុ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Indik 1	58
ឆ្នាំ ២០១៤ ១២ បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
SARGA VII PADRUWEN UTSAHA MIWAH PENGANGGARAN DESA ADAT	58
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 1 Padruwen Desa Adat	59
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 2 Indik Utsaha Desa Adat	59
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 3 Indik Penganggaran Desa Adat	60
ឆ្នាំ ២០១៤ ១៣ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
SARGA VIII TATA HUBUNGAN KERJASAMA MIWAH MAJELIS DESA ADAT	60
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 1 Tata Hubungan Kerjasama Desa Adat	60
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 2 Majelis Desa Adat	61
ឆ្នាំ ២០១៤ ១៤ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
SARGA IX BAYA, KUL KUL, WICARA MIWAH DANDA	61
បញ្ចប់ ១២ ១១ ទេវតា បញ្ចប់ ហេតុការណ៍ ខេត្ត ព្រះវិហារ	១៣៦
Palet 1 Indik Baya	61

បញ្ចប់១២១ ហិក្ខុត្តក្ខណ៍	៤៣
Palet 2 Indik Kul Kul.....	62
បញ្ចប់១២២ ហិក្ខុត្តិយា	៤៣
Palet 3 Indik Wicara.....	63
បញ្ចប់១២៣ ហិក្ខុត្តិយា	៤៣
Palet 4 Indik Danda	64
ឯកសារ១២៤ ប័ណ្ណត្រួតពិនិត្យសេវា	៤១
SARGA X PEMBANGUNAN DESA ADAT	65
ឯកសារ១២៥ ប័ណ្ណគណនីប័ណ្ណបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ	៤៤
SARGA XI PEMBINAAN (PANUNTUN), PENGAWASAN (PANUREKSAN), PEMBERDAYAAN (NGUTSAHAYANG) MIWAH PELESTARIAN (NGERAJEGANG) DESA ADAT	66
បញ្ចប់១២៦ ហិក្ខុត្តិយា	៤៤
Palet 1 Indik Panuntun	66
បញ្ចប់១២៧ ហិក្ខុត្តិយា	៤៥
Palet 2 Indik Pengawasan.....	67
ឯកសារ១២៨ ប័ណ្ណប្រតិបត្តិការប្រចាំខែ	៤៥
SARGA XII NGUWAH NGUWUHIN AWIG-AWIG MIWAH PARAREM	67
ឯកសារ១២៩ ប័ណ្ណប្រតិបត្តិការ	៤៥
SARGA XIII P A M U P U T.....	68

ຍັງ ພິ ສິ ທາ າ
MURDHA CITTA

ຕັ້ງ ພິ ພູ ອຸ ມູ ອາ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ
OM, AWIGHNAMASTU NAMA SIDHYAM, PATUSING PASEBAN DÉSA ADAT MENGENUANYAR
ຕຸ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ
GUMAWE AWIG-AWIG DÉSA ADAT MAKA SEPAT SIKU-SIKU PAMATUT, WASTU KASIDAN
ກຸ ພາ ອ ອ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ
PRAYOJANA MAMI KABEH, PRESAMA ANGIDEP MUAH AMANGGEH AKEN KADI LINGING
ພິ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ ອຸ ພິ ພິ ທິ າ ບ
AWIG-AWIG IKI.

- (4) Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
- (5) Awig Awig Desa Adat presidalukmasana risampun kecumponin ring paruman
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж. (4746-4748)
 desa patut keilikitayang ring Guru Wisesa Provinsi (DPMA).

Бичиг 171

Palet 2

Нийслэл хотын агаарын хурдны хэмжээ

Indik Pararem Desa Adat

Бичиг 171

Pawos 8

- (6) Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
- (1) Sahanan sane dereng kasurat utawi dereng jenar ring awig-awig puniki,
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 kalanturang antuk pararem Desa Adat lan/utawi pararem banjar sowang-sowang,
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 kebawos pararem panyahcah Awig-awig.
- (2) Sane nenten kasurat ring Awig-awig Desa Adat patut kakaryanin pararaem nyeje
 (бичиг 171)
 (pengele).
- (3) Sahanan pemargi muah keputusan Desa Adat nganinin wicara ring Desa Adat,
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 patut kekaryanin pararem panepas wicara.
- (4) Dudonan sasuratan Pararem Desa Adat lan/utawi Pararem Banjar patut nganutin
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 pawarah saking Guru Wisesa muah panuntun saking Majelis Desa Adat (MDA)
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 Provinsi Bali.
- (5) Sadaging Pararem Desa Adat lan Banjar Adat, sane kasurat tan meren lempas
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 ring Catur Dresta sane sampun ketah memargi ring Desa Adat, naler nenten
 Өмнөтө өгөгдөх агаарын хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж, хурдны хэмжээг хялбарчилж.
 lempas ring Panagara Mawa Tata.

ឆ្នាំ ១៧

SARGA IV

សូត្រទេវតាបរាហ្យតាតទេវតាទេវតា

SUKRETA TATA PARAHYNGAN DESA ADAT

បញ្ជី ១៧

Palet 1

ហិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតា

Indik Parahyangan Desa Adat

បុរាណ ១៧០

Pawos 10

បំណិញ្ញិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

Pelinggih Utawi Pura Penyiwian Desa Adat ring Desa Adat Mengenuanyar luwire :

ហិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

ha. Pura Kahyangan Tiga : Pura Puseh, Pura Desa lan Pura Dalem.

គា ហិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

na. Pura Kahyangan Desa : Pura Prajapati, Pura Taman Beji, Pura Kawitan

តេលេស្តាហ្យតាតទេវតា

Desa lan Pura Subak.

ឆា បំណិញ្ញិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

ca. Pelinggih Catus Pata Desa Adat Mengenuanyar sane megenah ring Banjar

មិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

Mengenuanyar, kaempon olih Desa Adat.

រា បំណិញ្ញិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

ra. Pelinggih Ratu Bhagawan Panyarikan magenah ring Bale Adat

តេលេស្តាហ្យតាតទេវតា

Mengenuanyar.

បញ្ជី ១៧

Palet 2

ហិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតា

Indik Kasukretan Tempat Suci

បុរាណ ១៧៧

Pawos 11

(៧) ឆា បំណិញ្ញិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

(1) Sane kepatutang ngeranjing ring Tempat suci Desa Adat Mengenuanyar luwire :

ហិក្ខិត្តសារាហ្យតាតទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតាទេវតា

ha. Mepengangge busana Adat ke Pura.

na. Senistan ipun mepengangge busana Adat Madya, sejawaning ngerombo

ບົບທຽກສູງອາວິໄລທຽກປຽກ

wewangunan manut pituduh prajuru.

(2) Sane tan kepatutang ngeranjing ring Tempat suci Desa Adat Mengenuanyar luwire :

na. Sang kecuntakan, minekadi sebel saking raga :

na. Sang kecuntakan, minekadi sebel saking raga :

1) Sebel kandel, ngeraja swala, selami durung mebersih.

2) Sebel sangkaning ngembasang putra, sedurung mebyakala (42 rahina).

3) Sebel pengantenan, sedurung mebyakala.

4) Sebel riantukan mederbe kaluarga seda / padem, sedurung meprayascita.

5) Sebel sangkaning mederbe panyungkan rahat (gudug tatumpur).

na. Makta sahananing barang kesinanggeh letuh / ngeletuhin :

na. Makta sahananing barang kesinanggeh letuh / ngeletuhin :

1) Sahananing getih jadm, wit watang, tetumbuhan mawiwit saking

setra lan sane tiyosan saking tumbuh ring setra lan tulang.

2) Sato agung, sejawaning rikala mepada.

3) Lan sane tiyosan sane kepastikayang letuh.

4) Mabusana tan manut kadi tata caraning ngeranjing ke Pura.

na. Pratingkahe tan wenang ring Pura :

1) Masumpah (cor) sejawaning pituduh Prajuru.

2) Mesanggama, mekolem dados asiki lanang wadon, mebacin /

Mamanyuh.

ໝາຍ ສູຣາ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 la. Cuntaka ngembasang putra nenten wenten upakara byokaonan /
 ບໍລິເວນ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 pawidiwidanan / pawiwahan cuntaka ipun ngantos wenten sane memeras
 ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 anak alit / sang putra tur sampun kewentenang upakara biyokaonan manut
 ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ
 tatwa agama.

ໝາຍ ສູຣາ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 ma Cuntaka saking ngelarang sad atatayi cuntaka nia ngantos sampun
 ມາດຕະການ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 meprayascita raga tur nenten pisan dados ngemungghang upakara
 ມາດຕະການ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 padwijatian / mopodgala.

(໘) ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 (3) Tan kenening cuntaka manut cuntaka graha mantra :

- ໝາຍ ສູຣາ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 ha. Sang Sulinggih, Pemangku lan Tempat Suci Desa.
- ໝາຍ ສູຣາ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 na. Petugas Guru Wisasa, pemekas petugas kesehatan.
- ໝາຍ ສູຣາ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 ca. Arta utawi jinah.

ບາງສາສິດ 13
Pawos 13

(໙) ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 (1) Yening wenten sinalih tunggil jadm kerauhan ring Pura, kengin kapintonin pada

ກຸ່ມ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 rumasa sumangsaya, yen tan wiyakti kerauhan jadm punika kesisipan manut
 ກຸ່ມ ທີ່ສຳຄັນ
 Pararem.

(໑໐) ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 (2) Prade tempat Suci kehanan durmanggala, minekadi kepancabaya, Pemangku patut

ທຳ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 digelis nyadokang ring Prajuru Desa / Bandesa, mangda marumang krama Desa tur
 ທຳ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ມີ ມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈຳເປັນ
 ngewentenang pemerayascita sepatut ipun.

បញ្ជី ១២

Palet 3

ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ

Indik Ngewangun Tempat Suci

បុរាណ ១៧៣

Pawos 14

រូបនិរ្រិបញ្ជីមាត្រូសិបញ្ជីមាត្រូសិបញ្ជីមាត្រូសិបញ្ជីមាត្រូសិ
 Yening ngewentenang wewangunan ring tempat Suci Prajuru patut ngelaksanayang
 បុរាណ ១៧៣ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ ព្រឹត្តិការណ៍
 paruman krama, maosang indik wewangunan ring tempat Suci, ngawit rincikan,
 បិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 pekaryan miwah prabea manut Pararem.

បញ្ជី ១៣

Palet 4

ភាសិ ១៧៤

Kaping 1

ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ

Indik Yadnya

បុរាណ ១៧៩

Pawos 15

- (ក) បិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 (1) Piodalan soang-soang Tempat Suci Kahyangan Desa luwire :
- ១. បុរាណ ១៧៩ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 ha. Pura Puseh Desa, ring Purnamaning Kedasa.
 - ២. បុរាណ ១៧៩ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 na. Pura Dalem lan Prajapati ring Anggara Kasih Tambir.
 - ៣. បុរាណ ១៧៩ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 ca. Pura Subak lan Kawitan Desa ring Purnamaning Kapat.
 - ៤. បុរាណ ១៧៩ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 ra. Pura Taman Beji ring Anggara Kasih Julungwangi.
 - ៥. បុរាណ ១៧៩ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 ka. Palinggih Catus Pata ring Tilem Kesanga.
 - ៦. បុរាណ ១៧៩ ហិរ្និវ្រិបញ្ជីមាត្រូសិ
 da. Palinggih Ratu Bhagawan Panyarikan ring Buda Kliwon Ugu.

- (២) ប័ណ្ណបិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
- (2) Pengaci ring Pura Penyungsungan Desa Adat inucap manut kecap Sastra Agama.
- (៣) វិវាហបិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
- (3) Ring soang-soang Pura Penyungsungan Desa Adat kepatutang ngadengang
បិទបញ្ជា
Pemangku.
- (3) វិវាហបិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
- (4) Ring soang-soang Pura Penyungsungan Desa Adat, Ngenteg Linggih
ការបោះឆ្នោតបិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
kelaksanayang paling suwe tigang dasa warsa utawi ngelaksanayang pemugaran
បិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
pelinggih makesami.
- (១) ក្រុមបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
- (5) Ngusaba Desa Lan Ngusaba Nini kemargiang ring Pura Puseh Desa, Bale Agung
សិទ្ធិក្រិយាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
senagken Limolas Warsa.

ភាគី ១៧២

Kaping 2

ប្រធាន ១៧២

Resi Yadnya

បុរាណ ១៧២

Pawos 16

- (២) បិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
- (1) Sang pacang ngadeg Pandita / Sulinggih utawi Pinandita, minekadi Balian Sonteng,
សិទ្ធិក្រិយាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
saluire jagi ngenterang Yadnya, kepatutang mesadok ring Prajuru Desa Adat kalih
បរិស័ទបិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
Parisada Hindu Dharma Indonesia (PHDI), Parisada Desa, Parisada
ភ្នំសមុទ្របិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
Kecamatan, Parisada Kabupaten.
- (៣) ប្រធានបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
- (2) Prajuru Desa Adat patut ngewastanin utawi nawang ngalangin prade wenten
សិទ្ធិក្រិយាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
kecihnan kecap manut dresta, tur sareng nyaksinin upacara saha nyobyahang ring
បរិស័ទបិទបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជាបញ្ជា
Paruman Desa Adat tegep rauhing wates kewenangan ngenter yadnya.

(ត្រីវរាហ) បុរសលោកដំបៅពិបាកសាស្ត្រក្នុងប្រាសាទ

(ngeroras) wawu kelaksanayang ngelinggihang saha nuntun Dewa Hyang Bhatara

ធានាវិញ

Bhatari.

(២) ដូចម្តេចនឹងត្រូវបានគេប្រាប់អំពីអំពើអាក្រក់នៃអ្នកប្រកួតប្រជែង

(3) Swadarmning lan tetegenan prade wenten sinalih tunggil Krama Kelayu Sekaran

គេនឹងទៅដោយឡែក៖

sang kadukitan patut :

ហេតុអ្វីបានជាអ្នកប្រកួតប្រជែងមិនមែនជាអ្នកប្រកួតប្រជែង

ha. Nyadokang ring Prajuru Adat nunas tetimbang indik kewentenan nyane

មិនមែនជាអ្នកប្រកួតប្រជែង

mapendem utawi keaben.

គា ព្រះហស្តវិញ្ញាណប្រកួតប្រជែងនឹងអ្នកប្រកួតប្រជែង

na. Ngaturin Banjar ngrembo mekarya eteh-ete sawa kadulurin panyebrama

របស់អ្នកប្រកួតប្រជែង

rawuhing ring Setra.

(៣) ដូចម្តេចនឹងត្រូវបានគេប្រាប់អំពីអំពើអាក្រក់នៃអ្នកប្រកួតប្រជែង

(4) Swadarmaning Krama Desa / Banjar :

ហេតុអ្វីបានជាអ្នកប្រកួតប្រជែងមិនមែនជាអ្នកប្រកួតប្រជែង

ha. Kelian Banjar maritatasang pemargin sang kadukitan, napike pacang

នឹងមិនមែនជាអ្នកប្រកួតប្រជែង

kependem, makingsan riyin utawi lantur keaben.

គា ប្រកួតប្រជែងនឹងអ្នកប្រកួតប្រជែង

na. Prade kependem, raris ngewentenang kulkul manut cihna sang padem olih

ប្រកួតប្រជែង

Prajuru Adat.

គា ប្រកួតប្រជែងនឹងអ្នកប្រកួតប្រជែង

ca. Penyanggra Banjar selanturnyane :

១) អ្នកប្រកួតប្រជែងនឹងអ្នកប្រកួតប្រជែង

1) Soang-soang Krama Adat nedunin saha melarapan wantuan manut

ទេសភាពដ៏ល្អ

ketah kemargayang.

២) អ្នកប្រកួតប្រជែងនឹងអ្នកប្រកួតប្រជែង

2) Ngerembo ngaryanin eteh-ete sawa saha kesarengin antuk Krama

3) Sinamian Karma Adat nganter ke Setra mewastu puput mapendem

utawi keaben.

(5) Tan kepatutang ngelelet Sawa langkung ring Pitung Rahina sajawaning ngaben tur kepatutang polih pagebagan manut paetangan Prajuru Adat.

(6) Nenten kepatutang nginepang Bangbang miwah mendem rikala : Semut Sedulur, sane tiyosan manut Pararem.

(7) Yening nenten wenten galah mendem (rahina becik) kedadosang mekingsan utawi mendem nenten keupakarain ring setra.

(8) Naur patusan rikalaning muputang Upakara Sang Lampus.

131

Kaping 4

Manusa Yadnya

Manusa Yadnya

135

Pawos 18

(1) Manusa yadnya inggih punika upacara upakara manut swadarmaning manusa ngawit saking patemuning kama bang kelawan kama petak di sajroning garba.

(2) Upakara sekadi ring ajeng madudonan sekadi ring sor puniki : na. Ngembasan oka.

នា តិប្បុរសាណិកា

ca. Kepus odel.

រា ព្យាញ្ញត្ថយាណិកា (១៣១ រាហិន)

ra. Tutug kambuhan (42 rahina).

កា តិប្បុរសាណិកា (១០៥ រាហិន)

ka. Nelu Bulanin (105 rahina).

ដា បិប្បុរសាណិកា

da. Pawetuan/otonan.

តា ព្យាញ្ញត្ថយាណិកា (ព្រះរាជប្បុរសាណិកា)

ta. Tutug kelih (ngeraja swala istri, lanang ngembakin).

សា មេតាតាហ្វេនេសា

sa. Metatah/mepandes.

ហា បិប្បុរសាណិកា

wa. Pawiwahan.

លា មិវិញ្ញាណិកា

la. Mawinten

(ក) ហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសា

(3) Upacara upakara inucap keanutan ring Kanista, Madya, Mautama manut

ស្រីសោតាមហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសា

Dresta/Agama utawi Catur Dresta sane keanutan ring Desa Dresta ngawinang sima

សារាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសា

cara Desa Adat.

កថា ១១

Kaping 5

ឡាហ្វេនេសា

Bhuta Yadnya

ហ្វេនេសា ១៧

Pawos 19

(ក) ឡាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសា

(1) Bhuta yadnya inggih punika upacara upakara byakala ring pertwi lan kahyangan,

ដំបូន្មានហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសា

sarwa prani saha upacara upakara ring babhutan.

(ក) ហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសាហ្វេនេសា

(2) Upakara pabyakala ring sarwa prani luwire :

ហ៊ា ឧប្បដិសន្ធិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

ha. Marep ring Sarwa Tumuwuh (Saniscara Kliwon Wuku Wariga) Tumpek

ព្រាហ្ម

Pengatag.

នា រិស្សិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

na. Ring Sarwa Ingon-Ingon (Saniscara Kliwon Wuku Uye) Tumpek Kandang.

សា ហ្វូឡិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

ca. Upacara Upakara Manusa Manut Widana Kebawos Byakala.

(២) ហ្វូឡិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

(3) Upacara upakara pabyokala ring pertiwi, Tempat suci lan babhutan kewastanin

សាហ្វូឡិស្រី

mecaru.

(3) បីស្រីស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

(4) Pecaruan sane kewedar ring ajeng manut Kanista, Madya, Mautama manut

សាហ្វូឡិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

kabuatan nyane utawi kawigunan kadi ring sor puniki :

ហ៊ា ឧប្បដិសន្ធិស្រី

ហ៊ា ឧប្បដិសន្ធិស្រី

ha. Eka Sato.

ra. Resi Gana.

នា បញ្ចាសាហ្វូឡិស្រី

នា ហ្វូឡិស្រី

na. Panca Sato.

ka. Tawur Agung.

សា បញ្ចាសាហ្វូឡិស្រី

នា បញ្ចាសាហ្វូឡិស្រី

ca. Panca Sanak.

da. Panca Kelud.

(៣) ឧប្បដិសន្ធិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

(5) Sejawaning kadi ring ajeng kewentenang upacara :

ហ៊ា ឧប្បដិសន្ធិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

ha. Yadnya Sesa sane nyabran wusan ngerateng.

នា មីស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

na. Mesapuh sapuh rikala pacang wali ring pura.

សា ឧប្បដិសន្ធិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

ca. Marep ring sarwa senjata (Saniscara kliwon wuku landep

ឧប្បដិសន្ធិស្រី)

Tumpek landep).

ហ៊ា ឧប្បដិសន្ធិស្រី (សនិស្រាសនិក្ខមាស្រី) ហ្វូឡិស្រី

ra. Marep ring sarwa kemakmuran (Saniscara kliwon wuku kuningan

ឧប្បដិសន្ធិស្រី)

Tumpek Kuningan).

ka. Marep ring sarwa kesenian (Saniscara kliwon wuku krulut Tumpek Krulut).

da. Marep ring sarwa kesenian wayang (Saniscara kliwon wuku wayang

Tumpek Wayang).

(6) Senangken ngewarsa rikalaning Tilem Kesanga kewentenang tawur Kesanga ketah

kebwos ngerupuk, pinaka cihna pacang nyanggra rahina Panyepen.

kebahwasan ngerupuk, pinaka cihna pacang nyanggra rahina Panyepen.

kebahwasan ngerupuk, pinaka cihna pacang nyanggra rahina Panyepen.

(7) Upacara upakara Penyepen sane kemargayang olih i Krama Desa/Banjar Adat :

ha. Amati geni tan kepatutang me api api utawi ring angga sarira.

na. Amati karya tan kengin mekarya utawi nyambut karya.

ca. Amati lelungan tan kepatutang lungga/melelungayan.

ra. Amati Lelungan tan kepatutang meoneng onengan, lsp mewastu ghurnita

pinaka wenten kepatutang nganutin Catur Bratha Penyepen.

Beberatan inucap kemargayang saking semeng ngantos medal surya benjang raris

kesuarayang kulkul pinaka cihna ngembak.

Sang sane mamurug kecaping ajeng kepatutang sisip/kedanda manut Pararem

Desa/Banjar soang-soang kepatutang kewentenang telik sandi, Krama Desa/Banjar

sami ngaksama.

(8) Beberatan inucap kemargayang saking semeng ngantos medal surya benjang raris

kesuarayang kulkul pinaka cihna ngembak.

Sang sane mamurug kecaping ajeng kepatutang sisip/kedanda manut Pararem

Desa/Banjar soang-soang kepatutang kewentenang telik sandi, Krama Desa/Banjar

sami ngaksama.

(9) Sang sane mamurug kecaping ajeng kepatutang sisip/kedanda manut Pararem

Desa/Banjar soang-soang kepatutang kewentenang telik sandi, Krama Desa/Banjar

sami ngaksama.

sami ngaksama.

sami ngaksama.

សំពៅ ១១

SARGA V

សូត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១

SUKRETA TATA PAWONGAN DESA ADAT

បញ្ជី ១១១

Palet 1

ហិរ្និសា ១១១១ បុត្រា ១១១១

Indik Pawongan Desa Adat

ហិរ្និសា ១១១

Indik 1

គ្រូ ១

Krama

បុត្រា ១១១

Pawos 20

(ក) សាមី ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១

(1) Sane kabawos Krama Desa Adat inggih punika keluarga sane me agama hindu
សហព័ទ្ធចំណែក ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១
saha ngemong karang Desa lan ngemong karang ngeraga.

(ខ) គ្រូ ១១១១ បុត្រា ១១១១ គ្រូ ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១

(2) Krama Tamyu inggih punika Krama sane meagama Hindu meneng ring Desa Adat
ពិសេស ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១
nanging tan mipil nanging kesurat ring Desa Adat.

(គ) បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១

(3) Tamyu inggih punika Krama sane meneng ring Desa Adat nanging nenten
សហព័ទ្ធចំណែក ១១១១ បុត្រា ១១១១
meagama Hindu nanging kesurat ring Desa Adat .

(ឃ) គ្រូ ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១

(4) Krama Desa Adat wenten kewangun, wenten 4 (petang) luwire :

ហិរ្និសា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១ បុត្រា ១១១១

ha. Krama Desa ngarep, inggih punika sane kulewargan nyane mipil ring Desa
សហព័ទ្ធចំណែក ១១១១ បុត្រា ១១១១

Adat saha ngemong karang Desa lan ngemong karang ngeraga.

គ) ស្រុកប៉េនេន ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ
na. Kulawarga sane nenten ngenahin/nten ngenomong karang Desa nanging
ពីរខែសំរាប់ឆ្នាំ

ngemong karang ngeraga.

ឃ) ស្រុកប្រាសាទ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

ca. Krama bulu angkep nanging nenten ngenomong karang Desa.

ង) ស្រុកប្រាសាទ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ
ra. Krama tapukan, kulawarga manut aksara utawi ring ajeng, sakewanten

រៀបរយបន្ថែម

durung ngantos ngayah.

បទប្បញ្ញត្តិ

Pawos 21

(ក) ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

(1) Yening wenten yowana merabian polih tempo tigang bulan tedun mekrama Desa.

(គ) ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

(2) Yening medue putra adiri merabian nyelosin mekrama Desa.

(ឃ) ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

(3) Yening krama luar nyarengin makrame nyadokang ring Prajuru manut Pararem

បទប្បញ្ញត្តិ

Indik 2

ស្នង់មនុស្សធម៌ស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

Swadarma Miwah Swadikara Krama Desa Adat

បទប្បញ្ញត្តិ

Pawos 22

ស្នង់មនុស្សធម៌

Swadarman Krama Desa :

ហ) សហគមន៍ស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

ha. Sahananing Krama Desa Adat kapatutang keni ayah-ayanhan lan pepeson

សហគមន៍ស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

peson manut Pararem.

គ) ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

na. Nenten kadadosang negung ayah-ayahan langkung ring ping pitu runtutan.

ឃ) ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ឃុំស្រុកក្រាំងក្រវាត់ ខេត្តក្រចេះ

ca. Prade nenten nepekin/nuwonin indik ayahan lan peson peson sane

ສາບຊື່ສາລິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 kapastikayang oleh Prajuru Desa Adat wenang kedanda manut pararem.
 ກາ ພາສິກຸບຣິກຸນິກນິຮຽງເມັດສິນທິສຸກຍາທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 ra. yaning wenten sinalih tunggil Krama Desa Adat sane matilar, sadurung
 ປູບູຮາບິສາລິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 puput pekeryan, wenang jadma punika kedanda dobel/ngalutika
 ສາບຊື່ສິກາ
 kawastanin.

ບາບາສິກາ
Pawos 23

ສູດສາກຸຮຽນກຸດທາ

Swadikara Krama Desa :

ບາ ຮຽນກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 ສາ ຮຽນກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ

ha. Krama Desa Adat kadadosang mapuwangkid tatkala :

- (ກ) ສູດສາກຸຮຽນກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 (1) Cuntaka, ngawangun yadnya, matepetin kaluawarga sungkan,
 ຮຽນກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 malelungayan sangkaning tan prasida matulak malih, sungkan.
- (ຂ) ພາສິກຸບຣິກຸນິກນິຮຽງເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 (2) Yan mungguwing kaledangan Prajuru nguwehin puwangkid, mangda
 ສາລິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 keanutan ring kawentenan sang mapuwangkid, nanging tan maren
 ສິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 nitenin sang mapuwangkid punika.
- (ງ) ກາດທາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 (3) Nyada/ penyada yan sampun mayusa 60 tiban nanging patut kaenterang
 ກາດທາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 oleh Prajuru Desa Adat.
- (ດ) ພາສິກຸບຣິກຸນິກນິຮຽງເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 (4) Yan wenten sinalih tunggil Krama Desa Adat Mengenuanyar sane
 ສິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 negung ring ayah ayahan/pepeson peson, yan sampun polih
 ສາລິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 kabawosin oleh Prajuru, Pamucuk Adat miwah sane ngamongin, wenang
 ສາລິກາບາບິປູຮຽງກຸດທາເຂດເມັດສິນທິສຸກຍາທາບາບຸຢີ
 tan keajak makrama Desa Adat, tur kagentos saking Desa Adat,

ကျွမ်းကျင်မှုပညာရေးဦးစီးဌာန

nuli karang paumahan druwen Desa Adat.

(၅) မဲသုတေသနပြုရာတွင်အသုံးပြုရန်အတွက်အသုံးပြုခွင့်ပေးပါ။

(5) Sang sane tan keajak makrama Desa punika tan polih pah pahan druwen

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဦးစီးဌာန

Desa, kabawos jadma punika negung.

(၆) ယခုအခါကျွမ်းကျင်မှုပညာရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

(6) Yan wenten sinalih tunggil Krama Desa Adat purun ngentosin/ngutang

ကျွမ်းကျင်မှုပညာရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

utawi tan nganutin Agama Hindu (nyungkemin Agama Tiyosan)

မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

wenang katundung kekesahan saking Krama Desa Adat, jadma punika

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

kawastanin nilar sesana.

ပုဒ်မ ၂၄

Pawos 24

ပုဒ်မ ၂၄ အကျဉ်းချုပ်

Wusan dados Krama Desa Adat luwire sangkaning :

၁။ မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

ha. Sangkaning pinunas ngeraga kesah kedura Desa utawi ngalangkungin

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဦးစီးဌာန

segara (Transmigrasi).

၂။ မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

na. Sang wusan makrama Desa Adat patut masadok ring Prajuru Desa Adat.

၃။ မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

ca. Nenten dados ngadol karang Ayahan Desa.

၄။ မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်များအား

ra. Tan polih pah pahan manut padruwen Desa Adat.

ບົດສຳນຳ 1921

Indik 3

ບົດສຳນຳກະຖານະພູມສາດກາສີ

Indik Panyangran Kelayu Sekaran

ບາງບາສີ 1921

Pawos 25

(ກ) ບົດສຳນຳກະຖານະພູມສາດກາສີ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ ບາງບາສີ ບາງບາສີ ບາງບາສີ

(1) Penyanggra Kelayu Sekaran ngemolihan Ayah-ayahan, Pagebagan taler Patus.

(ຂ) ບົດສຳນຳພູມສາດກະຖານະພູມສາດກາສີ

(2) Penyanggra Swadarma Desa Adat : Sakesidan

ບາງບາສີ 1921

Palet 2

ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ

Tata Pemerintahan Desa Adat

ບົດສຳນຳ 1921

Indik 1

ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ

Prajuru Desa Adat

ບາງບາສີ 1921

Pawos 26

(ກ) ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ ບາງບາສີ ບາງບາສີ

(1) Desa Adat Mengenuanyar kaenter oleh Bandesa Adat.

(ຂ) ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ ບາງບາສີ

(2) Banjar Adat kaenter oleh Kelian Banjar Adat.

(ຂ) ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ ບາງບາສີ

(3) Tempekan kaenter oleh Kelian Tempek.

(3) ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ ບາງບາສີ

(4) Bandesa Adat, Kelian Banjar Adat lan Kelian Tempek kepatutang :

ບາງບາສີກະຖານະພູມສາດກາສີ

ha. Mawiwit saking Krama Ngarep.

ສາ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ ກຳລັງຮຽນພາຍໃນບາງບາສີ

na. Ngadegang Prajuru malarapan antuk pemilihan utawi manut pararem para

ທາດສາສຸກຍາສິກຳກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ(ນິເວ) ໖໙
Bhaga kacumponin olih Krama Desa Adat mawaneng 5 (limang) warsa,
ຍາດສຸກຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
manut kabuwatan Desa Adat.

໖໑ ຍາດສຸກຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
ca. Maduluran Dewa Saksi ring Pura Desa/ Bale Agung.

໖໒ ທາດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
ra. Ngadegang Prajuru Desa Adat indik prabea kesanggra olih Krama Desa
ເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
Adat manut pepalihan nyane.

(໑) ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

(5) Bandesa Adat kesanggra antuk :

໖໓ ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
ha. Patajuh utawi Pengliman pinaka wakil nyane.

໖໔ ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
na. Panyarikan pinaka Juru Surat.

໖໕ ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
ca. Patengen pinaka pangemong druwen Desa Adat.

໖໖ ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ
ra. kasinoman pinaka Juru Pemargi/ Juru Arah.

(໒) ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

(6) Kasinoman akeh ipun manut kawigunan nyane.

(໗) ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

(7) Ring sajeroning ngenterang kasukretan Niskala Bandesa Adat mingsinggihang

ບົດສາຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

Pemangku Kahyangan Tiga Desa.

(໘) ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

(8) Prajuru Desa Adat kedadasang nyudi Staf Administrasi Umum lan Staf Keuangan

ຍາດສຸກຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

manut perbuatan nyane.

(໙) ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

(9) Sabha Desa Lan Kertha Desa Pinaka Pangabih Bandesa Adat ring sajeroning

ທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີກຳນົງສຸຍາທາດເຂດເມັດຊຸບຣີ

ngenterang kasukretan Sekala Desa Adat.

ບາງສາມຳ າຫຼວ້

Pawos 27

(໒) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

(1) Tata titi Ngadegang Bandesa inggih punika manut Pararem Pangele Tentang

ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

Tata Cara Ngadegang Bandesa Adat lan Prajuru Desa Adat Mengenuanyar.

(໓) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

(2) Ayah-ayahan Prajuru Desa Adat Mengenuanyar mewaneng limang warsa,

ສາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

sajawaning wenten parindikan tur patut/dados kasudi malih manut kabuatan Krama

ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

Desa Adat.

ບາງສາມຳ າຫຼວ້

Pawos 28

ສູນທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

Swadarmaning Bandesa Adat :

ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

ha. Ngenderang parilaksana sedaging Awig -Awig sane sampun kacumponin

ທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

oleh Krama Desa Adat.

໑) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

na. Nuntun tur ngenterang Krama Desa Adat rawuhing Warga Desa ngupadi

ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

kerahajengan lan keajegan Adat manut petitis.

໒) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

ca. Mawosin kalih niwakan pamidanda/pamutus manut wicara Krama Desa

ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

Adat.

໓) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

ra. Pinaka duta matemuang bawos ring sang sapa sira ugi.

໔) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

ka. Ngerincikang pengerancana wewangunan Desa Adat.

໕) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

da. Ngerincikang pangrencana Anggaran Pendapatan dan Belanja Desa Adat.

໖) ທາທິປະໄຕທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາທິດທາງທຳມະດາ

ta. Ngelaksanayang wewangunan Desa Adat sane kecap ring wiwit ka. Lan

ka. Ngenorayang utawi ngentosin Prajuru kepatutang ring sajroning Paruman
tur kacumponin / kaingkupin oleh Krama Desa Adat.

ບົກຂໍ້ 1781

Indik 2

ສະພາບຊາດ

Sabha Desa

ບາບ 31

Pawos 31

- (1) Sabha Desa inggih punika lembaga sane ngamargiang swadharma ngicen dharma
ທ່ານຊື່ບົກຂໍ້ 1781 ທີ່ປະຊາກອນຊາດສະພາບຊາດເຮັດງານຄືນສູ່ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ
tatimbang ring Prajuru Desa Adat sajeroning nitenin pamargi Desa Adat.
- (2) Sabha Desa kasudi oleh Bandesa Adat.

ບາບ 32

Pawos 32

Struktur Sabha Desa, Desa Adat Mengenuanyar inggih punika :

- ha. Ketua.
- na. Sekretaris.
- ca. Bendahara.
- ra. Anggota.

ບາບ 33

Pawos 33

- (1) Swadarma Sabha Desa inggih punika :
ທ່ານຊື່ບົກຂໍ້ 1781 ທີ່ປະຊາກອນຊາດສະພາບຊາດເຮັດງານຄືນສູ່ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ
ha. Ngarincikang daging Awig-Awig lan Pararem.

na. Ngerincikang wawangunan, ngerincikang APBDA.

ca. Lan ngamargiang pawangunan Desa.

(2) Swadikara Sabha Desa inggih punika :

ha. Polih olih-olihan saking Guru Wisesa lan Desa Adat Manut Pararem.

Pawos 34

Ayah-Ayahan Sabha Desa kegentosion limang warsa manut Pararem.

Indik 3

Kerta Desa

Pawos 35

(1) Kerta Desa Adat inggih punika Lembaga Pasawitran Prajuru Desa Adat sane ngemargiang nepasin wicara Adat manut sekadi daging Awig-Awig lan Pararem Desa Adat.

(2) Ngadegang Kerta Desa inggih punika :

ha. Kerta Desa kasudi olih Bandesa Desa Adat manut pabuat.

na. Kerta Desa mawiwit saking Prajuru Desa, kawewehin antuk utusan Krama sane maduwe kawagedan Hukum Adat. Bandesa Adat pinaka pamucuk sapisan angga Kerta Desa.

ហ្នា បុរាដាឡេម

ha. Pura Dalem.

នា បុរាបូសេដេសា

na. Pura Puseh Desa.

សា បាលេអង្ស

ca. Bale Agung.

រា បុរាប្រាជបាតិ

ra. Pura Prajapati.

កា បុរាតាម៉ានបេជី

ka. Pura Taman Beji.

ដា បុរាសូបាកឡានកាវីតានដេសា

da. Pura Subak lan Kawitan Desa.

បុរាសាស្ត្រ

Pawos 37

តាតិទេវតាវិបិសាស្ត្រ

Tata Titi Ngadegang Pemangku

(ក) ម៉ែលរាបស្រាវនីឡូតូទេវតាវិបិសាស្ត្រ ម៉ែលម៉ែលម៉ែលម៉ែល

(1) Melarapan Saking Turunan utawi Nyanjan, mapiteges Mapinunas Ring Ajeng

ប៊ែនតាម៉ានបូសេដេសា

Penataran utawi ke Pura Penyungsungan Desa.

(ក្រ) ភីសាម៉ែលម៉ែលម៉ែលម៉ែលម៉ែលម៉ែលម៉ែល

(2) Kecatri, menawi sangkaning Wewarisan Turunan Pemangku, kasudi Olih Krama

កាតាដេសា

Desa Adat.

(ក្ល) តាតិទេវតាវិបិសាស្ត្រ បុរាសាស្ត្រ ម៉ែលម៉ែលម៉ែល

(3) Ngadegang Pemangku Keprebeyanin Olih Desa Adat.

(ខ) ប៊ែនតាម៉ានបូសេដេសា

(4). Pemangku nenten Kapatutang Keangge luwire :

ហ្នា ឆេដង្សា បេរ៉ូត គុងហ្សាន ឡានសេបេនុងហ្សាន

ha. Cedangga : Peceng, Perot, Cungih lan Sepenunggilan nyane.

នា ម៉ាម៉ូតូ ចាត្រាបូដូ អាយ៉ាន់ ឡានសាតិ ឡានស្រង់ ឡានរាហាត ម៉ានូត

na. Mamotoh, Jatma Buduh, Ayan ayanan, sakit utawi Sungkan Rahat manut

បេស្តិកាយ៉ាង ម៉ែលប៉ារ៉េម

kepastikayang olih Pararem.

ນາ ຍິດີເງິນສູ່ເຂງທຸກທຸກສາ

ra. Megibung sareng Jatma duratmaka.

ສາ ສິຍຸຍເບີເຂງທຸກທຸກສາ

ka. Kemu mai ngajak Jatma duratmaka.

ດາ ຍມວິເງິນສູ່ເຂງທຸກທຸກສາ

da. Masawitra sareng Jatma duratmaka.

ທາ ເກິ່ງສາສິຊິກຸບຊິເຂງທຸກທຸກສາ

ta. Ngicenin genah pengkeban Jatma duratmaka.

ສາ ຍບິເງິນສູ່ເຂງທຸກທຸກສາ

sa. Mapitulung sareng Jatma duratmaka.

ບົດສຳນືກ 121

Indik 2

ບົດສຳນືກຊື່ງກຳນົດ

Paiketan Serati

ບາງບາສີ 130

Pawos 40

ບົດສຳນືກຊື່ງກຳນົດສຳນືກບຸກຄົນສຳນືກສຳນືກກຳນົດສຳນືກສຳນືກ

Paiketan Serati kewentenan nyane wantah ring Desa Adat.

ບາງບາສີ 131

Pawos 41

ສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກ

Serati keadegang olih Desa Adat manut Pararem.

ບາງບາສີ 132

Pawos 42

(ກ) ສູ່ທ່າຍາສິນກຳນົດສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກ

(1) Swadarmaning Serati inggih punika:

ທາ ທ່າຍາສິນກຳນົດສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກ

ha. Ngaryanin upakara (banten).

ສາ ທ່າຍາສິນກຳນົດສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກ

na. Ngenterang sepemargin upakara upacara.

(ຂ) ສູ່ທ່າຍາສິນກຳນົດສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກສຳນືກ

(2) Swadikara Serati inggih punika :

ບົກຊີສາ 121

Indik 3

ບົກຊີສາສູນ

Paiketan Wredha

ບາບາສາ 133

Pawos 44

ບົກຊີສາສູນບົກຊີສາບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

Paiketan Wredha inggih punika Paiketan Wredha Desa Adat manut Pararem.

ບົກຊີສາ 131

Indik 4

ບາບາສາ

Pecalang

ບາບາສາ 139

Pawos 45

ບາບາສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາ

Pacalang inggih punika pupulan Krama sane kaaturin swadarma widang

ສາມາດບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

kasutreptian lan kasukretan nganinin wawidangan Desa rauh sadaging nyane:

1. ບາບາສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາ

ha. Pacalang kaadegang lan kararianang olih Bandesa Adat kedararin antuk

ບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

putusan Desa Adat, ring paruman Desa Adat.

2. ສາມາດບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

na. Swadarma Pacalang sane siosan inggih punika swadarma Negara

ບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

manut titah Bandesa Adat utawi Prajuru siosan.

3. ບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

ca. Ring sajeroning nincapang kaweruhan, Pacalang polih aguron-guron

ສົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນບົກຊີສາສູນ

saking Guru Wisesa.

4. ບາບາສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາບົກຊີສາ

ra. Pacalang polih olih-olihan saking Desa Adat lan Guru Wisesa manut

ບາບາສາ

Pararem.

ka. Swadarma Pacalang kadabdabin nganutin tuntunan sasana Pacalang.

ka. Swadarma Pacalang kadabdabin nganutin tuntunan sasana Pacalang.

da. Tuntunan sasana Pacalang kamedalan olih Majelis Desa Adat.

da. Tuntunan sasana Pacalang kamedalan olih Majelis Desa Adat.

ta. Masa ayahan Pacalang pateh ring masa ayahan Bandesa Adat lan Prajuru.

ta. Masa ayahan Pacalang pateh ring masa ayahan Bandesa Adat lan Prajuru.

ບາງບາສີ 136

Pawos 46

ສູງສູງປາລາງ

Struktur Pecalang

ສູງສູງປາລາງປາລາງປາລາງ

Struktur Pacalang inggih punika :

ha. Kelian.

ha. Kelian.

na. Panyarikan.

na. Panyarikan.

ca. Patengen.

ca. Patengen.

ra. Angga.

ra. Angga.

ບາງບາສີ 137

Indik 5

ບາງບາສີ 137

Yowana Desa Adat

ບາງບາສີ 138

Pawos 47

ບາງບາສີ 138

Ngenenin Yowana Desa Adat :

ha. Alit-alit sane sampun mayusa 15 tiban utawi sampun ngeranjing

ha. Alit-alit sane sampun mayusa 15 tiban utawi sampun ngeranjing

ring SMP kelas 3 ngantos mayusa 35 tiban tur durung marabian mangde

ring SMP kelas 3 ngantos mayusa 35 tiban tur durung marabian mangde

nyaluk dados angga Yowana Desa Adat.

nyaluk dados angga Yowana Desa Adat.

ပာမာမိ ၁၅၁

Pawos 50

မျှော်ပမိန်ၤအွယ်မိဗျီ

Struktur Paiketan Krama Istri

မျှော်ပမိန်ၤအွယ်မိဗျီမိဗျီပုခိခါး

Struktur Paiketan Krama Istri inggih punika :

ဟၢ်လိယာ်

ha. Kelian.

ဟၢ်ပာရိယာ်

na. Panyarikan.

ဟၢ်ပာတင်

ca. Patengen.

ဟၢ်အာ

ra. Angga.

မိဗျီ ၁၀၀

Indik 7

ပာမာမိ

Pasraman

ပာမာမိ ၁၀၀

Pawos 51

ဟၢ်ပာမိဗျီဟၢ်ပာမိဗျီဒေသမိဗျီပုခိခါးပာမာမိပာမာမိ

Kewentenan Pasraman ring Desa Adat inggih punika wantah Pasraman Non Formal.

မိဗျီ ၁၀၀

Indik 8

ဟၢ်ပာမိဗျီဟၢ်ပာမိဗျီပုခိခါး

Indik Sekaa Miwah Lembaga Adat Tiyosan

ပာမာမိ ၁၀၀

Pawos 52

(က) ဟၢ်ပာမိဗျီဟၢ်ပာမိဗျီပုခိခါး

(1) Lembaga sane wenten ring Desa Adat inggih punika :

ဟၢ် လာပာမိဗျီဟၢ်ပာမိဗျီ (လပာမိဗျီ)

ha. Laba Pacingkreman Desa Adat (LPD)

ဟၢ် ပာမာမိဗျီဟၢ်ပာမိဗျီ (ဟပာမိဗျီ)

na. Baga Utsaha Padruwen Desa Adat (BUPDA).

ហ្នា បិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ha. Pepadikan, kemanggala antuk pakraman.

គា ព័រ្យាវាវាភិ ព័រ្យាត្តិបិម្បូរាប្រិយាភិ ។

na. Ngerorod, ngerangkat riin wawu keprabian.

សា ក្រាវ្យាភិ តោ បិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ca. Nyeburin utawi sentana nyeburin risampune nganutin upacara pemerasan.

(២) បិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

(3) Pidabdab sang sane pacang mawiwaha.

ហ្នា សាម្បូរាត្តិ ព័រ្យាវាវាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ha. Sampun manggeh doha teruna manut Undang-Undang Perkawinan.

គា សាត្តិបិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

na. Sangkaning pada arsa rena (tan paksa).

សា ក្រាវ្យាភិ តោ បិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ca. Nganutin kecaping sastra Agama (tan gamia gamana).

ហ្នា តោ បិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ra. Kawisudayang prade ngambil tiyos Agama miwah Kapati Wangi (SudaWidani)

(៣) បិបទិសាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

(4) Pemargin pawiwahan mangda ngutsahayang nganutin Undang-Undang Perkawinan

តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

sane kepastikayang olih sang ngawiwenang (Guru Wisesa).

បទប្បញ្ញត្តិ ១១១

Pawos 55

(ក) បទប្បញ្ញត្តិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

(1) Pawiwahan sane kepatutang memargi ring Desa Adat :

ហ្នា សាម្បូរាត្តិ ព័រ្យាវាវាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ha. Sampun kemargayang pabyakala utawi pesakapan keupasaksi olih Sekala

តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

Ian Niskala antuk Pandita/Pinandita.

គា ព័រ្យាវាវាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

na. Wenten pesaksi Prajuru Adat sane makelingan utawi ngilikatayang

បទប្បញ្ញត្តិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

pawiwahan sang alaki rabi.

សា សាម្បូរាត្តិ ព័រ្យាវាវាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ca. Sampun ketengerin suaran kulkul.

ហ្នា បទប្បញ្ញត្តិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ តោ បញ្ចបហាត្តសាស្ត្រមាភិ ។

ra. Pawiwahan inucap ring ajeng sampun keilikitayang ring Catatan Sipil.

(1) ບຶກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

(2) Perabian sane tan manut ajeng sinagguh tan patut.

ບາບສາມຖ້ອນ

Pawos 56

ບາບສາມຖ້ອນກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

Tata cara perabian sekadi ring sor puniki :

ບາບສາມຖ້ອນກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

ha. Sang sapa sira ugi pacang ngewarangan kepatutang mesadok ring Prajuru Desa

ສາມຖ້ອນກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

selanturnyane Prajuru Desa mangda maritatasang, napi manut tan manut kecap

ກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

perabian/merabian.

ສາບຶກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

na. Pemargin pepadikan manut dudonan utawi sane sampun ketah kemargayang ring

ກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

Desa Adat Mengenuanyar.

ສາບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

ca. Prade ngerorod :

(1) ບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

1) Reraman lanang ngewentenang pamilaku/pejati antuk duta sekirang nyane 2

(ສາບຶກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ)

(kalih) diri.

(2) ບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

2) Pegenahan sang nganten tan kengin ring pakubonan sang lanang sedurunge

ຍາມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

mebyakala.

ສາບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

ra. Sejeroning pamilaku kepatutang :

(1) ບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

1) Kemanggalain antuk geng pengampura marep ring reraman sang wadon.

(2) ບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

2) Keiguman bawos idih mekidihan marep ring pesewaka sang ngidih saha

ກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

dewasa pakerab ngambe riwekas, manut kesidan.

(3) ບຸກເຕີມທຽມກຸສາລາສູງເຮົາເມີນກຽມກຸສາລາສູງເຮົາ

3) Kecihnayang indik purusa utawi prade sentana rajeg kejejerang patut ngedih

ບາດສູນອຳນວຍສາທາລະນະບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ
anak lanang sane kebawos pawiwahan nyeburin, disampune sulur pamerasan
ເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

kategepin kemanggehang sentana nyeburin.

ສາບັດສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ
ka. Pekerab kambeyan mapiteges upacara tinglas apadang (galang apadang) puput

ຍາວສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

mapikuren, dwaning sampun manut sekadi ring sor :

(ກ) ກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

1) Ring sajeroning kebawos Ambe, kelaksanayang ring Sekala Niskala

ຍົມກາສາທາລະນະສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

mesarana antuk jejauman miwah pawidi widana, jejauman pinaka

ຕາຍສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

Ngambe/ngadungan kayun soang soang kulawarga saking pradana, Widi

ຍົມກາສາທາລະນະສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

Widana pinaka pejati niskala gumanti saking pradana nuju Pemerajan

ຍາວສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

Kemulan purusa.

(ກຸ) ກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

2) Disajeroning kebawos kerab wantah parilaksana ring sekala, mejalaran

ຕາຍສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

pengupasaksi saking Krama Banjar duaning sang alaki rabi ketengerin antuk

ບາດສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

cihna suaran kulkul, Penyaksi, pamekas Prajuru Desa/Banjar Adat tan maren

ຍົມກາສາທາລະນະສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

ngilikitayang sehananing tur ngelingga tanganin ilikita.

ບາດສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

Indik 2

ບາດສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

Indik Nyapihan

ບາດສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

Pawos 57

(ກ) ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດເອົາເຕີບີ້ສູນຕູ້ບໍລິຫານສູນກິດຈະກຳພັດທະນາສາມາດ

(1) Pawiwahan prasida kepastikayang melarapan antuk palas merabi utawi sangkaning

ສິລາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

sinalih tunggil padem/seda.

(໘) ບຸຣິສາບຸມສູບິສຸບຸຮູເບິຍາກຕິມາທຸສາສຸນິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

(2) Pastika wusan mapikuren/merabi seantukan sinalih tunggil padem mapiteges Balu

ລາລິນຸໂງເບິກສາ

Lanang/Istri.

(໙) ບິສິສາບຸມສູບິສຸບຸຮູເບິຍາກຕິມາທຸສາສຸນິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

(3) Indik palas merabi naler wenten kalih soroh yaning tan sekadi ring ajeng inggih

ບຸຣິສາ

punika :

໙. ມາສັບຂາບາ

ha. Sangkaning pada arsa.

໑. ມາລິນຸໂງສິສາ

na. Mawiwit antuk wicara.

(3) ລິເຕິບບຸມສູບິສຸບຸຮູເບິຍາກຕິມາທຸສາສຸນິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

(4) Sang jagi palas merabian kepatutang atur uninga ring Prajuru Desa/Banjar tur

ບາລິນຸໂງເບິກສາສິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

pailikitan riyin ring sang rumawos nyapihan, wawu Prajuru nyiarang indik

ບຸຣິສາສິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

kewentenan ring Desa/Banjar Adat saha penumbas kulkul manut Pararem sane

ສາຍບຸຣິສາສິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

sampun ketah memargi ring Desa/Banjar Adat.

ບາລາສິ ໑໑໕

Pawos 58

ທາທາສາກາບບຸມສູບິສຸບຸຮູເບິຍາກຕິມາທຸສາສຸນິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

Tata cara palas merabi sangkaning pada arsa/lila sekadi ring sor :

໙. ລິເຕິບບຸມສູບິສຸບຸຮູເບິຍາກຕິມາທຸສາສຸນິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

ha. Kepatutang nawur prabea pesaksi sinalih tunggil sami pada matenga.

໑. ບາລິນຸໂງສິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

na. Pegunakaya polih pah pahan pateh.

໑. ທາທາສາກາບບຸມສູບິສຸບຸຮູເບິຍາກຕິມາທຸສາສຸນິສາລິນຸໂງຕຼິນບາເລຍູເບິກສາ

ca. Tadtadan soang soang kekuasayang niri niri miwah warisan kekuasayang

ບາລິນຸໂງສິສາ

olih purusa.

- (2) Pratisentana inggih punika sentana sane kewetuang saking pawiwahan jangkep ring
 ບຸນມາລາວິສາຍທິ ຢາ
 upasaksi kepatut.
- (3) Prade pawiwahan tan patut ngewetuang sentana, mangda tan kantun kewastanin
 ທີ່ ຫຼວງ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 bebinjat utawi Astra Yogya, kemanggala antuk pengaskara.
- (4) Prade pawiwahan tan ngewetuang sentana, kengin ngedih sentana antuk upasaksi
 ມີ ລາ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 sekala niskala sane kewastanin Sentana Peperasan.
- (5) Sentana Rajeg inggih punika, pratisentana wadon (predana) sane kemanggehang
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 lanang (purusa) tur disampun ngelaksanayang pawiwahan nyeburin.
- (6) Sang sane dados kearsayang sentana rajeg inucap sekadi ring ajeng (wiwit 5) :
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 ha. Pratisentana wadon tunggal.
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 na. Sampun kemanggehang dados pretisentana lanang (purusa).
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 ca. Pawiwahan keceburin, keutamayang antuk jatma sane me Agama Hindu
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 utawi jatma sane me Agama tiyosan tur sampun ngelaksayang
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 pamarisuda (Patiwangi) raga utawi Mesudiwedani.
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 ra. Sane ngemanggehang sentana rajeg kepatutang mesadok ring Prajuru
 ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ ທາຍິ ບຸນ ມາລາວິ
 Desa, Banjar Adat tur I Prajuru nyiarang mantuk ring I Krama Adat sami.

ບາບ ມີ 16 ຫຼ້າ
Pawos 63

(1) Ngangkat/ngajegang sentana manut dudonan kepatutang mecihna arta brana

បីមរាមត្យាទុកតាហ្វូមសាខាវិសាលលេខ្លីឆ្លុះឆ្លាយ
pemerasan sane keupasaksiang sekala lan niskala.

(២) ឆ្លុះឆ្លាយចំពោះអំណាចប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើ
(2) Sapa sira ugi sinalih tunggil I Krama Desa/Banjar pacang ngidih sentana patut
សាសនាប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
misadok ring Prajuru Desa/Banjar Adat, pamekas Bandesa Adat senistan ipun
តាមរយៈការប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
tasasih sedurung Pemerasan kelaksanayang.

(៣) ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
(3) Bandesa Adat sane keseledi olih para Kelihan Adat Banjar, nyobyahang ring
ប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
wawidangan Banjar Adat nyane soang-soang, menawi sinalih tunggil Krama Adat
គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
tan arsa/lila mangda nyadokan ring Prajuru mewaneng 2 (kalih) wuku sebanen
បីមរាមត្យាទុកតាហ្វូមសាខាវិសាលលេខ្លីឆ្លុះឆ្លាយ
Pemerasan kelaksanayang ring Bandesa Adat.

(3) ប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
(4) Prajuru Desa/Banjar digelis saha ngicenin pamutus nepekang ring Catur Dresta
មីហ្វាមត្យាទុកតាហ្វូមសាខាវិសាលលេខ្លីឆ្លុះឆ្លាយ
miwah anutan ring Pararem.

(១) ប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
(5) Prade paperasan sulur ipun tan manut ring kecaping ajeng, Bandesa/Prajuru
ប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
wenang ngandeg sang pacang mekarya saha nuntunan, mangda kepuputang dumun
ប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
wicarane utawi kebawos sulur bebawos.

បទប្បញ្ញត្តិ ១៤៣

Pawos 64

(៧) ប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
(1) Paperasan sane kepatutang ring Desa Adat Mengenuanyar :
ហ្វូមត្យាទុកតាហ្វូមសាខាវិសាលលេខ្លីឆ្លុះឆ្លាយ
ha. Widhi Widana Pamerasan.
តាមរយៈការប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
na. Keupasaksi olih Prajuru Desa/Banjar Adat sane mekelingan utawi
ប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើប្រើប្រាស់
ngilikitayang tur kasobyahang ring paruman utawi pesangkepan.

(ឃ្ល) សុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

(2) Sane kepatutang peras angge sentana :

ហ្ន៎ ទេវតាសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

ha. Jatma sane me Agama Hindu.

គ្ន៎ គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

na. Kulawarga saking purusa, prade tan wenten kengin saking wadon, yaning

ទេវតាសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ (សុភវត្តសម្បទា)

taler tan wenten wawu kengin tiyosan manut kayun (sekama kama).

ឃ្ន៎ គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

ca. Kautamayang saking waris pancer kapurusa.

ហ្ន៎ គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

ra. Sinalih tunggil mawiwit saking kulawrga tunggal sanggah/merajan paibon

គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

lan dadia utawi ngambilin anak tiyosan sakewanten sang sane me Agama

ហ្ន៎ គ្រូ

Hindu.

(ឃ្ល) គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

(3) Kengin ngangkat sentana langkungan ring adiri, lanang utawi wadon.

ហ្ន៎ គ្រូ គ្រា 131

Indik 4

បិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

Pewarisan

ហ្ន៎ គ្រូ គ្រា 169

Pawos 65

(ឃ្ល) បិណ្ណសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

(1) Warisan inggih punika tetamian arta brana saha ayah ayahan ngupadi sukretaning

សុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

sekala kelawan niskala saking keluhurania marep ring turunania.

(ឃ្ល) គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

(2) Kang sinanggeh warisan luwire :

ហ្ន៎ គ្រូបង្គំបាទសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

ha. Duwe tengah, mekadi tegal ayahan Desa, tempat suci, pusaka siwa karma.

គ្ន៎ បិណ្ណសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

na. Pegunakayan, tadtadan/jiwa dana, utang piutang.

ឃ្ន៎ បិណ្ណសុភវត្តសម្បទាបិណ្ណសុភវត្តស្ថានៈ

ca. Pemerajan Kemulan.

(ឃ) បបូកសាតីត្រូវការសម្រាប់ប្រយោជន៍គ្រប់គ្រង

(3) Wawu kengin kebawos warisan prade wenten :

ហា សំខំបិទ្បាតិ (បបរិសិ)

ha. Sang mapiturun (pewaris).

នា តាទ្បាតិ (ហាស្តិបរិសិ) ។

na. Keturunan (ahli waris).

សា ធីប្រាតិបិបទ្បាតិ (ហាយុហាយហាតិ) ធីសិប្បិបរិសិ ។

ca. Arta Brana miwah tetegenan (ayah ayahan) makecihna warisan.

បក្សាសិ ១៤៤ ។

Pawos 66

(ឃ) ហាស្តិបរិសិបិប្បា

(1) Ahli waris luwire :

ហាប្រាសិប្បិប្បា ។

ha. Pretisentana Purusa.

នា ប្រាសិប្បិប្បា ។

na. Pretisentana Predana.

សា សិប្បិប្បិប្បា ។

ca. Sentana Pemerasan lanang/ wadon.

(ឃ) ប្រាតាទ្បាតិ គ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង ហាស្តិបរិសិ

(2) Prade tan wenten sekadi ring ajeng, kang sinanggeh ahli waris :

ហា ទ្បាតិប្បិប្បា ទ្បាតិប្បិប្បា ហា ប្រាសិប្បិប្បា ហា ប្រាសិប្បិប្បា ។

ha. Turunan Purusa turunan ngunggahang, rerama lanag, pekak selantur I pun

ទាបិប្បា ធីបិប្បា ធីបិប្បា ។

utawi rerama memisan memindon.

នា ទ្បាតិប្បិប្បា គ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង ។

na. Turunan Purusa kesamping mekadi keponakan miwah mindon.

បក្សាសិ ១៤៥ ។

Pawos 67

ស្វាធារណ៍ ហាស្តិបរិសិបិប្បា

Swadarmaning ahli waris kepatutang :

ហា ធីបិប្បា ហា ធីបិប្បា ហា ធីបិប្បា ហា ធីបិប្បា ។

ha. Nerima saha nguasayang tetamian pah pahan saking keluhurania, mekadi

ធីប្រាសិប្បិប្បា ធីប្រាសិប្បិប្បា ធីប្រាសិប្បិប្បា ។

ngrerempon sanggah, pura saha pengupakarania miwah nyeledihinin ayah

ហាយហាយហាយ ។

ayahan pewaris.

ka. គម្របិត្តិយ្យទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍ភាគីសេដ្ឋកិច្ច
na. Nawurin utang utang pewaris sane patut pengelotika.

បញ្ជី ១៤៦
Pawos 68

ប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

Pengepahan waris manut sekadi ring sor :

ហិរិមឈ្នួលគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

ha. Risampun kelaksanayang pitra yadnya lan utang utang pewaris bates

ទាប្យ
ketawur.

ka. បរាហិរិមឈ្នួលគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

na. Para ahli waris polih pah pahan pateh sangkaning pegunakaya, sejawaning

គារវាហិរិមឈ្នួលគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

karang/tegal ayahan desa keamong ahli waris kang sinanggeh Krama

កេបូហិរិមឈ្នួលគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

Ngarep utawi Krama Batan Paha.

ka. ប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

ca. Sinalih tanggung ahli waris kengin tan polih pah pahan prade :

ក) គិតគូរគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

1) Nilar kawitan lan sesananing Agama.

ក) ហិរិមឈ្នួលគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

2) Alpaka Guru Rupaka.

ក) ប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

3) Sentana Rajeg kesah mawiwaha utawi pretisentana nyeburin soang-

កេបូហិរិមឈ្នួលគ្រប់គ្រងកិច្ចការទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍

soang kebawos ninggal kedaton.

ka. ប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

ra. Prabeya ahli waris kengin muponon hasil manut dedudonan luwire :

ក) ប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

1) Sentana luh, salami dereng kesah mawiwaha utawi alpaka guru

មិបេប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

miwah prade madrebe pianak tan kengin keangkenin antuk wong

ទ្រទ្រង់បេបវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

tua rare inucap kengin ngewaris wantah pikolih (pegunakaya)

ប្រតិបត្តិការវិស្សាវត្សរ៍សេដ្ឋកិច្ច

sentana luh inucap kemawon.

ឆ្នាំ ១៤១

SARGA VI

សូត្រា ១១១១ បញ្ចមហាវគ្គតាធម៌

SUKRETA TATA PALEMAHAN DESA ADAT

បញ្ចមហាវគ្គ

Palet 1

ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ

Tanah Miwah Wewidangan Desa Adat

ហិក្ខិកា ១៣១

Indik 1

ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ

Tanah Desa Adat

ភីក្ខិកា ១៣១ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ
Kewentenan Tanah ring Desa Adat Mengenuanyar Inggih Punika : Tanah sane
ភីក្ខិកា ១៣១ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ (ព្រះបិណ្ឌ) ។
kedruwenang olih I Krama, olih Desa Adat, olih Negara (Guru Wisesa).

បញ្ចមហាវគ្គ

Pawos 70

ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ
Tanah Karang Desa sane kedruwenang Desa Adat sampun kasetifikatang olih soang
ក្រសួង ១៣១ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ
soang Krama, sane ngenahin ring karang Desa punika nanging nenten dados keadol
ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ
ring tiyosan Krama Desa Adat Mengenuanyar.

ហិក្ខិកា ១៣២

Indik 2

បិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ

Wewidangan Desa Adat

បញ្ចមហាវគ្គ

Pawos 71

ក្រសួង ១៣២ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ ទានបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ
Soang-soang Krama Desa Adat kepatutang miara keasrian wewidangan Desa Adat
បិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ បិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌបិណ្ឌ
melarapan antuk nandur entik-entikan lan mereresik.

ບາງສາ 171

Palet 2

ສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

Karang Miwah Tegal

ບາງສາ 172

Pawos 72

(໙) ຫຼຽມກຸດທະບຸກຄົນເຮົາສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີຫຼຽມກຸດທະບຸກຄົນສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

(1) Krama Desa pengemong Karang Desa utawi Krama sane ngenahin

ກຸດທະບຸກຄົນສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

Karang ngeraga kepatutang kewatesin Karang inucap antuk Turus, Tembok

ຕົວສາຍຕູບາຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

penyengker mangda asri pikanten.

(໒) ບາງສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

(2) Wates sisi kauh miwah sisi kelod patut kekaryanin antuk sang ngamong karang

ບາງສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

inucap sane mewasta gegaleng keteben, sejawaning tanah tiyosan, tegal,

ຫຼຽມກຸດທະບຸກຄົນສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

druwen Negara, sane kapiara sisi kelod lan kauh reh punika mewasta gegaleng

ສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

keteben

ບາງສາ 172

Pawos 73

ບາງສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

Prade wenten sinalih tunggil karang kebebeng, mangda keutsahayang wenten

ຍີ່ຫໍ້ສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

pemargi sane keenterang olih Prajuru Desa Adat melarapan saling asah, asih, asuh

ຍີ່ຫໍ້ສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

tur i karma nenten dados ngalang-ngalangin paiguman Prajuru Desa Adat sareng

ພິບາຍກຸດທະບຸກຄົນສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

Sang Aduwe Karang

ບາງສາ 173

Pawos 74

(໙) ພິບາຍກຸດທະບຸກຄົນສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີສາກ່າຍິບຸຮົ່ວເທບີ

(1) Sinalih tunggil Krama Desa utawi Banjar Adat nenten kepatutang :

හා. තැනැත්තාගේ මනුෂ්‍යත්වය නිසා නොවන බැවින්.

ha. Ngalah alah margi, tegal Ayahan Desa, Karang Desa.

නා. තැනැත්තාගේ මනුෂ්‍යත්වය නිසා නොවන බැවින්.

na. Ngalah alah Tanah Tegak Tempat suci, Setra miwah Tegak Sinaggeh Suci

(ඊ) ප්‍රභූත මනුෂ්‍යත්වය නිසා නොවන බැවින්.

(2) Prade wenten sinalih tungggil sekadi ring ajeng kepatutang ngewilangin tanah

හිමිකම් පත් නොවන බැවින්.

inucap saha keni pamidanda sepatutipun saha ngupakara sepatutipun

පාට් 3

Palet 3

විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත්

Wewangunan, Wewalungan Miwah Pepayonan

හිමිකම් 1

Indik 1

විවිධ වංශවතුන්ගේ

Wewangunan

පාට් 75

Pawos 75

(ඊ) භූමිකම් පත් විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් නොවන බැවින්.

(1). Yening nanging wewangunan ten kedadosang ngelewat in wates Pekarangan,

භූමිකම් පත් විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් නොවන බැවින්.

yening mamurub keni pamidanda manut Pararem.

(ඊ) භූමිකම් පත් විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් නොවන බැවින්.

(2) Nenten kedadosang ngutang limbah utawi leluwu kekarang tiosan lan genah

සහ භූමිකම් පත් විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් නොවන බැවින්.

sane nenten patut manut Pararem.

(ඊ) භූමිකම් පත් විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් නොවන බැවින්.

(3) Yening mamurub keni pamidanda manut Pararem.

පාට් 76

Pawos 76

විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත්

Tiyos ring Krama Desa Adat yening ngewentenang wewangunan ring

විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් විවිධ වංශවතුන්ගේ භූමිකම් පත් නොවන බැවින්.

Wewidangan Desa Adat kepatutang masadok ring Prajuru Desa Adat

ហិក្ខុតា 171

Indik 2

បិបល្អតា 11

Wewalungan

ហុហាដា 177

Pawos 77

(ក) ដំណើរការគ្រប់គ្រងទុកសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ (សង្កាត់សង្កាត់)

(1) Sehanan Krama Desa Adat sane miara wewalungan suku empat (catur pada)

គោបង្កើតឱ្យមានការគ្រប់គ្រងទុកសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
kepatutang negul utawi ngandangin mangda nenten ngerusakin karang utawi
បរិយាកាសគ្រប់គ្រងទុកសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
pabianan anak tiyos bilih bilih jantos ngeranjing kegenah sane suci gumanti
ក្នុងការគ្រប់គ្រងទុកសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
ngeletuhin Tempat suci utawi genah suci.

(ឃ) ប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ

(2) Prade wenten wewalungan sane ngeleb utawi ngelumbar mewastu ngerusak
ប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
pabyanan utawi wewangunan kepatutang sisip sang neruwenang wewalungan
និរន្តរៈ

punika :

ហេតុអ្វីបានជាប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
ha. Yaning ngerusak pabianan kepatutang nawurin sane rusak punika

គេ ហេតុអ្វីបានជាប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
na. Yaning wewangunan rusak wenang ngentosin mangda jati mula
បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
wewangunan punika tur ngupakara antuk bebanten sepatutipun.

ដា ហេតុអ្វីបានជាប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
ca. Yaning wewangunan suci utawi Pura, Merajan, Sanggah wenang sang
ប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
neruwenang wewalungan punika mecikan mangda jati mula tur
ប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយក្នុងប្រទេសបិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
ngupakara antuk bebanten sepatutipun manut pituduh Pemangku

(ង) គ្រប់គ្រងទុកសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ

(3) Krama Desa utawi Banjar Adat kepatutang nyaggra wewalungan punika

ក្នុងការគ្រប់គ្រងទុកសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់បិបល្អតាស្រុកស្រីសោយ
gumanti ngawerdiang kasukretan Desa utawi Banjar Adat.

សំបុត្រ

SARGA VII

បញ្ជីបង្កើតឃុំឃាំងប្រកាសធានាសេវា

PADRUWEN UTSAHA MIWAH PENGANGGARAN DESA ADAT

បញ្ជី ១៧

Palet 1

បញ្ជីបង្កើតធានាសេវា

Padruwen Desa Adat

បទប្បញ្ញត្តិ ១៧

Pawos 82

(ក) ប្រតិមា, បុរាណវិទ្យា, ប្រាសាទ, ប្រាសាទបុរាណ

(1) Pratima, Purana, Ilen-ilen druwen Pura.

(ខ) បរិវេណធានាសេវាស្រុក, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ

(2). Wewidangan Desa Adat, Pelaba, Setra, Lapangan, Parkir, Kelebutan Toyo, Wana,

បុរាណវិទ្យា, បុរាណវិទ្យា, បុរាណវិទ្យា, បុរាណវិទ្យា, បុរាណវិទ្យា

Pura Kahyangan Tiga, Pura Taman Beji, Pura Subak lan Kawitan Desa, Pura

ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ

Prajapati, Pelinggih Catus Pata, Pelinggih Bhagawan Panyarikan, Balai Adat,

ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ, ប្រាសាទ

Wantilan, Bale Pesandekan Setra, Penglolaan Sampah, Kas Adat.

បញ្ជី ១៨

Palet 2

បញ្ជីបង្កើតធានាសេវា

Indik Utsaha Desa Adat

បទប្បញ្ញត្តិ ១៨

Pawos 83

បញ្ជីបង្កើតធានាសេវាស្រុក

Utsaha sane kadruwenang inggih punika :

ហា. ប្រតិមាស្រុកធានាសេវា (ស្រុកធានាសេវា)

ha. Laba Pacingkreman Desa Adat (LPD).

នា. ប្រតិមាស្រុកធានាសេវា (ស្រុកធានាសេវា)

na. Baga Utsaha Padruwen Desa Adat (BUPDA)

សា. ប្រតិមាស្រុកធានាសេវា (ស្រុកធានាសេវា)

ca. Program Community Based Development (CBD).

- (3) ប្រាជ្ញាបត្រធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
- (4) Prade wenten jadmamamisuh utawi nguman uman jatama tiyos, keni pamidanda
បកស្រាយឡើងវិញ
pengaskara mrayascita.
- (១) ប្រាជ្ញាបត្រធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
- (5) Pratingkahe nilikin dusta kebawos Telik Tanem. Prade wenten jatma manggihin
លិខិតធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
maling tan nyadokang ring Prajuru Desa/Banjar jantos, kepatutang kedanda jatma
បូកសរុបឡើងវិញធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
punika patut kedanda kadi dandaning maling, makeh pengwacen wit manut
សម្រាប់ប្រាជ្ញាបត្រធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
cacakan Banjar, tur prade jantos ping tiga melaksana asapunika wenang
សម្រាប់ប្រាជ្ញាបត្រធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
kesukserah ring sang rumawos/ngawiwenang/Guru Wisesa.
- (៤) ធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
- (6) Yaning wenten sinalih tunggil jatma ngeranjingin pakubon anak lian rikala
សូម្បីធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
suwung, mewastu sang sane neruwenang pakubon punika keicalan, wenang jatma
បូកសរុបឡើងវិញធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
punika kasenggguh maling tur ketiwakin Dewa Saksi ring Pura Penyungsungan
វិញ
Desa.
- (៧) ធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
- (7) Asing asing ngelaksanayang tetiwak/danda sekadi ring ajeng, kepatutang
ធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
medarsana antuk Tri Pramana (Saksi, Bukti, Ilikita) gumanti nenten kepatutang
ប្រាជ្ញាបត្រធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
Prajuru Desa/Banjar Adat sekama kama ngelaksanayang pamidanda.

បកស្រាយ
Palet 2
ហិក្ខុកូល
Indik Kul Kul
បកស្រាយ
Pawos 88

(៧) គ្រូបង្រៀនធម៌មិស្សមហាបិណ្ឌមគ្គមគ្គមិស្សមហាបិណ្ឌធម៌មិស្ស
(1) Kulkul ring Desa Adat luwire :

ឆ្នាំ ១៧៧៧

SARGA XI

ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត
PEMBINAAN (PANUNTUN), PENGAWASAN (PANUREKSAN), PEMBERDAYAAN
(ព្រះហស្ត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (ព្រះហស្ត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត
(NGUTSAHAYANG), MIWAH PELESTARIAN (NGERAJEGANG) DÉSA ADAT

បញ្ចប់ ១៧៧

Palet 1

ប្រឹក្សាភិបាល (ប្រឹក្សាភិបាល) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (ប្រឹក្សាបណ្ឌិត)
Indik Panuntun (Pembinaan) Miwah Panureksa (Pengawasan)

បញ្ចប់ ១៧៩

Pawos 94

- (៧) ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
(1) Majelis Désa Adat (MDA) Bali manut undagan ngawit Majelis Désa Adat (MDA)
(បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត)
Kecamatan, Kabupaten lan Provinsi, muang Guru Wisasa sané wenang nuntun
ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
midabdabin Désa Adat, patut midabdabin Désa Adat Mengenuanyar.
- (៨) ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
(2) Panuntun muah midabdabin Désa Adat manut sekadi uger-uger sané kamedalang
ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត)
saking Majelis Désa Adat (MDA) Bali lan Guru Wisésa.
- (៩) ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
(3) Sahanan wicara sané nénten puput ring Désa Adat katureksain olih Majelis Désa
ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
Adat manut undagan.
- (១០) ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
(4) Majelisa Désa Adat (MDA) Bali manut undagan ngawit Majelis Désa Adat
(បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត) ភិបាល (បណ្ឌិត)
(MDA) Kecamatan, Kabupaten lan Provinsi, muang Guru Wisésa sané wenang
ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
nuntun mindabdabin Désa Adat, patut nuntun lan midadabin muang nureksain tata
ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
titi Désa Adat Mengenuanyar nyujur kasukertan désa niskala lan sekala, bilih-bilih
ប្រឹក្សាភិបាល (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត) ប្រឹក្សាបណ្ឌិត (បណ្ឌិត)
parindik nganinin padruwén désa adat.

បញ្ចប់ ១៧១

Palet 2

ហិរញ្ញវិស័យ ១៧១

Indik Pengawasan

បញ្ចប់ ១៧១

Pawos 95

(ក) បញ្ជីការងារត្រួតពិនិត្យប្រចាំថ្ងៃ

(1) Pengawasan oleh Guru Wisesa

(ខ) បញ្ជីការងារត្រួតពិនិត្យសហគមន៍

(2) Pengawasan oleh Sabha Desa

(គ) បញ្ជីការងារត្រួតពិនិត្យសហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

(3) Pengawasan oleh Karma Desa Adat

សំបុត្រ ១៧១

SARGA XII

ក្បួនបញ្ជីការងារត្រួតពិនិត្យប្រចាំថ្ងៃ

NGUWAH NGUWUHIN AWIG-AWIG MIWAH PARAREM

បញ្ចប់ ១៧២

Pawos 96

(ក) ក្បួនបញ្ជីការងារត្រួតពិនិត្យសហគមន៍ធម្មនុញ្ញសហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

(1) Nguwah-uwuhin Awig-awig Désa Adat puniki, wantah kengin kelaksanayang

សហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

antuk paruman krama désa.

(ខ) បញ្ជីការងារត្រួតពិនិត្យសហគមន៍ធម្មនុញ្ញសហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

(2) Pakarsané nguwah-uwuhin punika, mangda mawit saking pakarsan krama désa,

យ៉ាងណាក៏ដោយសហគមន៍ធម្មនុញ្ញសហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

yadiastun kamedalang oleh sinalih tunggil prajuru, utawi sinarengan.

បញ្ចប់ ១៧៣

Pawos 97

(ក) សាលាប្រឹក្សាសហគមន៍ធម្មនុញ្ញសហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

(1) Saluwiring sane wenten sedurung nyane patut keanutin ring sedaging Awig-Awig

សហគមន៍ធម្មនុញ្ញ

puniki.

(1) Saluwiring sane durung kebawos tata cara sane sampun memargi kadulurin antuk

ກະບູຍີ້

Pararem.

ສ່ຽງ 13

SARGA XIII

ບຸນຍື່ນ

P A M U P U T

ບຸນຍື່ນ 98

Pawos 98

(1) Awig-awig puniki kewastanin, Awig-awig Desa Adat Mengenuanyar.

(2) Awig-awig puniki kemargiang ngawit saking keraremin olih Krama Desa Adat

Mengenuanyar.

(3) Awig-Awig Desa Adat Mengenuanyar puniki manggeh kalih

kelaksananyang wewidangan Krama lan Desa Adat Mengenuanyar.

(4) Awig-Awig Desa Adat puniki nganinin sahanan warga lan krama Desa Adat

Mengenuanyar lan sehanan sane kekuwub antuk Desa Adat Mengenuanyar.

(5) Saluwiring pamargi Desa Adat sane durung kabawos utawi durung munggah ring

sajeroning Awig-Awig puniki, manggeh kelaksananyang manut tata cara sane sampun

ketah memargi, kedulurin antuk Pasuaran/Pararem.

ບຸນຍື່ນ 99

Pawos 99

Saluwiring pamargi Desa Adat sane durung kabawos utawi durung munggah ring

sajeroning Awig-Awig puniki, manggeh kelaksananyang manut tata cara sane sampun

ketah memargi, kedulurin antuk Pasuaran/Pararem.

(1) Saluwiring pamargi Desa Adat sane durung kabawos utawi durung munggah ring

sajeroning Awig-Awig puniki, manggeh kelaksananyang manut tata cara sane sampun

ketah memargi, kedulurin antuk Pasuaran/Pararem.

(៧) ឧបករណ៍កម្រិតនិងគោលការណ៍ក្នុងការគាំទ្រការងារសេដ្ឋកិច្ច

(1) Awig-awig puniki kalinggatanganin olih Bandesa Adat ngangganin Krama
រាជធានីភ្នំពេញ
Desa Adat Mengenuanyar.

(៨) ឧបករណ៍កម្រិតនិងស្នូលការងារសេដ្ឋកិច្ច

(2) Awig-awig puniki kasurat, kararemin tur kamanggehang duk
ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ
Rahina Redite Umanis Wuku Warigadian pinanggal ping lima Sasih Kelima
សំណើសុំប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើស្រុកភ្នំពេញ
leaka 1947 tanggal maschi 26 Oktober 2025 ring Desa Adat
ភ្នំពេញ
Mengenuanyar.

(៩) ប្រតិបត្តិការងារក្នុងការគាំទ្រ

(2) Luir sang sane ngalingga tanganin:

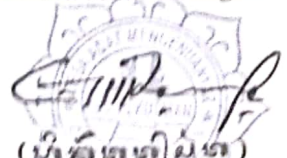
ហេតុអ្វីបានជាប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ

ha. Krama Desa Adat Mengenuanyar manut bacakan kasurat ring
ភ្នំពេញ
lepihan.

គា. ប្រជុំប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ

na. Prajuru Desa Adat Mengenuanyar:

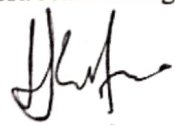
ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ
Bandesa Desa Adat Mengenuanyar

(ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័ន)
(I Ketut Suarta)

ប្រជុំប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ
Patajuh Desa Adat Mengenuanyar

(ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័ន)
(I Kadek Budi Juliawan)

ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ
Panyarikan Desa Adat Mengenuanyar

(ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័ន)
(I Ketut Sudiasa)

ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកភ្នំពេញ
Patengen Desa Adat Mengenuanyar

(ប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័ន)
(I Kadek Mariana Astawa)

ပဏ္ဍိတ
Pangrampih

ဗဟိုဦးစီးဌာန (၄၀၂၇၈၀)
Majelis Desa Adat (MDA)
အသုပုဏ်း ကြီးကြပ်ရေး
Kabupaten Jembrana
ဗဟိုဦးစီးဌာန
Bandesa Madya

ဗဟိုဦးစီးဌာန (၄၀၂၇၈၀)
Majelis Desa Adat (MDA)
အသုပုဏ်း ကြီးကြပ်ရေး
Kecamatan Pekutatan
ဗဟိုဦးစီးဌာန
Bandesa Alitan

(ဟိန်လှမွန်)
(I Nengah Subagia)

(ဟိန်လှမွန်)
(I Kadek Suentra)

သဟဗွေ
Saha Uning

ဗဟိုဦးစီးဌာန (၇၂၀၂၀၂၀၂၀၂၀၂၀၂)
MAJELIS DESA ADAT PROVINSI BALI

နံပါတ်:
Nomor: 008 / AWG - P / MDP / III / 2026
ရက်စွဲ:
Tanggal: 11 Maret 2026

ဗဟိုဦးစီးဌာန
Bandesa Agung

ဗဟိုဦးစီးဌာန
Panyarikan Agung

(ဟိန်လှမွန်)
(Ida Pangelingsir Agung Putra Sukahet)

(ဟိန်လှမွန်)
(Dr. I Dewa Nyoman Rai Asmara Putra, SH.MH)

ဖော်ပြပါ
Telah Dicatatkan

ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန
Pada Dinas Pemajuan Masyarakat Adat Provinsi Bali

ရက်စွဲ :
Tanggal : 27 Maret 2026

နံပါတ် :
Registrasi Nomor : A/0013/0174/010/02/DPMA/2026